

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
Helyben: Vidéken:
Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 k 20 fill.
Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 30 "
Negyed évre . . . 1 " | Negyed évre 1 k 30 "
Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
Apró hirdetések egyszéri közlése 10 szóig 30 fillér. —
Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyititéri közle-
mények jutányos díjazás mellett közöltnének.

Szerkesztőség:
== Pandató-utca 680. szám. ==
Kiadóhivatal:
"Pannonia" könyvkereskedés
Baross-utca 74. szám.
— Kéziratokat nem adunk vissza. —

II. évfolyam

1905. december hó 3.

49-ik szám.

Ostromállapotban.

Fékezni kell indulatainkat, vissza kell fojtanunk a mély felháborodásnak, a duló haragnak kitérésait, hogy megítélhessük a közéletünkben, vármegyénk és városunkban felmerült eseményeket.

De akármily erős önmegtartóztatással és higgadtsággal vegyük is az erőszakoskodásokat és arcátlan pöffeszkedést a szuronyok ereje sem némithatja el az emberekben a gyűlöletnek, utálatnak és mély megvetésnek érzelmeit.

Csendőr szuronyok villogása, katonák tömött sorfalai, lovas csapatok száguldása valóságos ostromállapotot teremtettek városunkban, mintha zsarnoki hódító hatalom fegyveres csapatai szállták volna meg Komáromot, vagy mintha az odesszai rémuralom itt ütötte volna fel fejét. Akaratlanul is annak a korszaknak képe lebegett képzeletünk előtt, a mikor tatár csordák törtek rá a békés magyar népre, vagy mintha Karaffa, Musztafa és Haynau támadtak volna fel, hogy újra kezdjék gyalázatos munkájukat.

A csatornák éhes patkányai előbujtak, a szemétdomb férgel kimásztak

és a szuronyokra támaszkodva sereglettek ott, a honnan konczot várnak és mint a fenevadak vérben forgó szemekkel, ugrásra készen álltak, hogy az alkalmas pillanatban rá vessék magukat áldozataikra. A letört gyászvitéztek egyszerre hősöknek, oroszánoknak képzették magukat.

Közéletünk színterén orgiát ül az erőszak, önkormányzatunk és alkotmányos szabadságunk felszentelt csarnokaiban dobzódik a rimák serege, törvényeinket, ősi szokásainkat sáros csizmákkal rugdossák meg.

De szükségtelen, hogy jellemezzük az eseményeket, nem kell keresnünk a hasonlatokat s hiába is keresnénk; mert alig találunk megfelelő képeket s különben is felesleges volna ez. Hisz magukon viselik azok a szégyenbélyegét.

Eddig még soha nem tapasztalt oly jelenségek tünetei domborodtak ki közéletünkben, a melyek a társadalom minden rétegében s az egész polgárság kebelében, ugy a vármegye közönségének lelkében a legnagyobb felháborodást keltették, a kedélyek izgalmaikat lánggra lobbantották.

Nézzük csak az eseményeket és

biráljuk el komolyan a törvényesség szempontjából.

A vármegye és város nyakára küldött Kubinyi Géza megye főnök bevonulása a mellett, hogy kaczagásra indította az embereket a szenvedélyek hullámain is oly magasra vetette, a milyenről a csapangó fantázia sem lett volna képes hű képet alkotni. Az izgalmak azonban csak fokozódtak a vármegye házában szerdán történt összejövetelen.

Kubinyi Géza megye főnöknek a vármegye házában megkísérelt főispánosdíja, eltekintve az alkotmányellenes kinevezéstől, a mi vitán felül áll, nemcsak a komikumnak, hanem a törvénytelenységnek jellegét hordja magán, sőt a szabályoknak és századokon át való gyakorlattal szentesített szokásjog megsértésének egész sorozatát tárja fel.

A vármegye közönsége ugyanis november 18-iki közgyűlésén hozott határozatával megtiltotta az alispánnak, hogy Kubinyi Géza főispáni esküjének kivétele végett közgyűlést hívjon össze, ennél fogva annak összehívását az alispán megtagadta, így aztán Kubinyi Géza november 29-ére hívta össze a bizottság tagjait, noha erre jogosult-

"KOMÁROM és VIDÉKE" TÁRCZÁJA.

Künn, a külvárosban.

Künn, a külvárosban történt. Ott egy emberektől zsúfolt házban lakott Nyers János szijgyártó mester korán megöregedett feleségével. Évekkel ezelőtt segédekkel és inasokkal folytatta mesterségét és némi jólétre vergődött; felesége megajándékozta egy fiu gyermekkel, kiből csendes öröme telt. De ez régen volt. Most egy szűk szobában huzódott meg, amely lakásul is, műhelyül is szolgált, s meg kellett elégednie fércz munkákkal és javításokkal, melyekkel szegény igényű szomszédsága látta el.

A sors a vig kedélyü férfiuból komor, érzéktelen, rideg legényt faragott. Azt a gyűlölet-ségét, melyet az iránt táplált, ki vagyonától megfosztotta, kiterjesztette mindenkire, a ki kevésbé szegényebben élt, mint ő, s családi boldogságának elvesztésében a boszuszomjas, kegyetlen sors üldözését látta. Öröm és szeretett nélkül élte napjait, s amennyire lehetett kerülte az embereket; kedvtelenül végezte munkáját, szófukar és kiméletlen volt odahaza a kores-

mában vad és lobbanyékony — egyike ama szerencsétlen teremtményeknek kik kétszeresen sajnálatraméltóak, mert boldogtalanságuk tudata marja a lelküket.

Az asszony tompa közönyösséggel tűrte mellette a sorsát, nem panaszkodott többé, de nem is remélt, csendes lett, mint az urától látta, mintha minden élet kihalt volna belőle.

Ekkor valami különös dolog történt.

Egyik reggel, amint az asszony tejet és zsemlyét hozott az ura részére, az utcán gyermekeyöszörgést hallott s körülnézve, egy csomagot látott az ajtaja küszöbén, ahonnan a hang megütötte a fülét. Felvette a gyermeket és anyai érzésének engedve, ringatta karján, míg el nem hallgatott és két nagy szemével reá nem nézett. Az asszony mintegy csodálkozva rázta a fejét és nem tudta, mitevő legyen. Hirtelen eszébe jutott, hogy férje reggelijét kell hoznia, a melléhez szoritotta a gyermeket és sietett tejért, a melyből kétszer annyit vett, mint rendesen, s vissza tért lakására.

Az ember még aludt. Az asszony hamar az ágyra fektette a gyermeket, tüzet rakott, hogy felforrálja a tejet, melyet a gyermek

mohón és szakadatlanul ivott, mire csakhamar álomba merült. Az asszony az ágy mellé állt és nézte az apróságot. Nem tudta mi történt vele: miért vette föl a gyermeket, a kihez semmi köze, miért vitte a karján és miért fektette az ágyára. Nem tudta az okát csak nézte a gyermeket és megfigyelte, mint rángatózik kacsója és mint huzza félre a szája szélét. Így állt ott minden gondolat nélkül, míg nem mozdult a férje. Ekkor távozott az ágytól és szótlanul végezte munkáját,

Amikor az ember felkelt, meglátta a gyermeket.

— Hát ez mi? — kiáltott.

— A küszöbön feküdt, a mikor kinyitottam az ajtót, — válaszolt az asszony, a nélkül, hogy hátranézett volna.

— S azért mindjárt ide kell hurczolnod? Azonnal ki vele!

— Csak elvégzem itt a munkámat.

A férfi káromkodott egyet, s ezzel véget ért a házaspár reggeli párbeszéde. Az asszony a tüzhely körül forgolódt, néha-néha félénken az alvó gyermekre pislantott, a ki, mintha angyalok ringatnák, nyugodtan tovább szendregett. A férfi felöltözött, dolgozó asztala

sággal nem birt. Ugyanezen napon a vármegyei szövetkezett ellenzék szintén összejött a vármegyei ház termében, hogy megbeszélje az eseményeket. A mikor Kálmán Rudolf bele kezdett előterjesztésébe Kubinyi Géza berohant s oda állt az asztalhoz a teremben volt egész közönség felrengető zugása közt — a miről más helyen beszélünk — egy darab papírba tekintett egyideig, azután kirohant. Kálmán Rudolf, a mikor a közönség zúgó felháborodása lecsendesedett folytatta beszédét s nyílt kérdést intézett a vármegye tisztí főügyészéhez, Pogrányi Józsefhez, nyilatkozzék, vajon az összejövétel közgyűlésnek és Kubinyi összehívása törvényesnek tekinthető-e? mire a főügyész kijelentette egész határozottsággal: hogy nem törvényes.

Az összejövétel különben is egy közgyűlésnek még a legelemibb feltételeit is nélkülözte, mert illet erre jogosult nem hívott össze, elnöke nem volt, az értekezletet, mint közgyűlést senki meg nem nyitotta, sem az eskü minta felolvasására, jegyző kijelölve nem lett, a közgyűlést senki be nem rekesztette, a hitelesítők kiküldéséről pedig szó sem volt. Egyáltalán minden törvényes kelléke hiányzott a közgyűlésnek.

Törvényesség szempontjából tehát a mi a vármegyénél mindama cselekményt illeti, a mi a főispáni eskü letételét és kivételét jelenthetné: semmis és érvénytelen. Meg kell jegyeznünk még azt is, hogy Kubinyi Géza a saját installációját délelőtt 10 órára tűzte ki, már pedig tíz óra előtt a közgyűlési teremből az ott értekezletre összejött bizottsági tagok mind el távoztak és senki ott nem maradt.

De a városi közgyűlésen sem tartatott meg az a törvényes gyakorlat, hogy az eskü felolvasására jegyző jelöltetett volna ki. Eddig a főispánok úgy tették le az esküt, hogy a törvény-

hatóság egyik jegyzője olvasta az eskü mintát, a főispán pedig utána mondotta.

A város bizottsági tagjainak különben alig egyharmad része jelent meg és csak azok ujjongtak a kik az új nap fényében akarnak sütkérezni. A nagy legények hatalmaskodásától azonban senki se ijedt meg. De sehogy sem helyes az, hogy az ellenzéki bizottsági tagok a legkomolyabb kérdések alkalmával távol maradnak a közgyűléstől; őket azért választotta be a polgárság, hogy mindenkor teljesítsék kötelességüket. *Boldoghy* Gyulában volt annyi bátorság, hogy hazafias érzéssel egyedül is küzdjön, s derekasan meg is állta helyét. Nem lett volna szabad a független gondolkozású bizottsági tagoknak őt magára hagyniok. Hogy mennyire szükség van arra, hogy részt vegyenek a bizottsági tagok a közügyek intézésében, azt láttuk a mostani közgyűlésen, a mikor *Tuba* János azt a vakmerőséget követte el, hogy *Boldoghy* Gyula felé azt kiabálta: „vigyék ki, ki kell vezetni“. Hát pedig *Boldoghy* Gyula vele egyenlő joggal foglal ott helyet. Micsoda hatalmat tulajdonít magának *Tuba* János. Avagy talán *Trepov*nak képzelte magát?! *Tuba* Jánost nem a politikájáért és politikai csatározásaiért fizeti a vidéki takarékpénztár. Tőle kaphatott vérszemet *Feszty* Béla az udvardi járás kibukott képviselője is, a ki úgy látszik ismét szereti az életet és újra nem akarta engedni, hogy *Tuba* János valami eshetőség elé kerüljön, ezért kiabálta vele, hogy „ki kell vezetni“. Hát pedig *Feszty* Béla urnak a városi közgyűlésen nincs szava. Ott csak a közönség soraiban foglalhat helyet és hallgatás a dolga. Azt hiszik talán a jó urak, hogy övéké az ország és a hatalom!?

De hogy Komárom vármegye kö-

előtt foglalatokodott, majd leült, hogy megigya a kávé, a mit az asszony szó nélkül elibe tett. Később az asszony felkelt és kiment ismét a konyhába.

A szobában csak a férfi és a gyermek maradtak. A mogorva ember az ágy előtt elhaladva látta, hogy a gyermek feltárta szeméit és reánéz.

— Minő elvetemült női személy tehetett ki az utcára? — mondá és röhögött hozzá.

A mikor a gyermek látta, hogy a férfi nevet, rózsás arcán is vidám mosoly játszadozott. A férfi megilletődött és elfordult az ágytól, úgy látszott, a gyermeknek látása boszantja.

— Ilyen főreg! — mormogá.

Aztán előszedte munkáját és foglalkozni kezdett vele. Mintha egészen megfeledkezett volna a gyermekről, kinek nem lehetett hallani a hangját. De kíváncsi várta megfordult és boszusan rázta a fejét. S aztán felkelt és az ágy elé lépett. S ime! A gyermek megint mosolygott reá, mintha várta volna és örvendene, hogy megint megláthatja. A férfi hirtelen megfordult, s érthetetlen szavakat mormogott a bajusza alá. A gyermek azonban, úgy látszik, megelégette a csendesen fekvést, s

sikoltoznia kezdett. A férfi látszólag nem heiderített reá, hanem szíjai körül szorgoskodott; a mikor azonban a gyermeki türelmetlenség jelei hevessebbek lettek, az ágyhoz ment s felkiáltott.

— No, mi a baj?

Semmi baj se volt. A gyermek unatkozott és társaságot akart. Mert a mikor az embert maga előtt látta, ismét hunczutkásan mosolygott. Annyira tetszett tán neki a mogorva férfi vagy tudta, hogy mosolygásának senki, még a legvadabb ember sem tud ellentállani? Ki mondhatja meg? Elég, hogy harmadszor is mosolygott, s ezuttal nem fordult el a férfi, hanem ottmaradt és nézegette a gyermeket.

Szép gyermek volt. Teli arca fehér volt, és szőke hajfürtjei mint aranszálak borultak homlokoeskájára, nagy kék szemei pedig nyájas pillantással szegődtek a férfira.

Soká állt a férfi e kedves kép előtt. Ugy látszott, mintha titkos párbeszédet folytatna az aprósággal: a férfi, kemény, szinte brutális arcával és a gyermek az ártatlanság világos szemével.

(Folyt. köv.)

zönsége is mit várhat az új megye főnöktől, arra nézve következtetést vonhat abból az ellenzékre czélozva tett kijelentéséből, hogy „ezeket a bitangokat el fogom tiporni,“ és abból a parancsból, hogy a vármegyei ház előtt csoportosult s a vármegye tekintélyes férfaiából álló bizottsági tagokat, mint a csöcseléket szét kell verni.

Meg kellett hát érünk, hogy a vármegye közéletének vezérférfiait csöcseléknek nevezzék. Jól jegyezzék meg ezt a vármegye bizottsági tagjai.

A fegyveres erőre támaszkodott elbizakodottság gőgös fenyegetéséből láthatja a polgárság, hogy neki is saját erejére kell támaszkodnia. Az elmúlt napok eseményeiből meggyőződhetett arról is, hogy kik azok, a kik a nemzeti küzdelemmel szemben a lakosság érzelmeivel és a közhangulattal dacolva fitogtatták mindenre kapható, eladó voltukat s adták jeleit annak, hogy egyedül csak személyi érdekek vezetik.

A társadalomban és a közéletben egy pillanatig sem szabad tétlenül állani a polgárságnak, és meg kell tisztítani, a fórumot azoktól az elemektől, a melyek úgy a vármegyére, mint a városra csak szégyent és gyalázatot hoztak. Tegye meg minden ember kötelességét és vigyen be az önkormányzatba olyan férfiakat, a kik nem önön érdekeiket vagy érdek szövetkezetek céljait szolgálják, hanem a polgárság akaratának képviselői gyanánt munkálkodnak a közjó megteremtésén.

Installáció szuronyokkal.

Operette világot élünk. Akár milyen durvák is az állapotok, most már mégis csak bele jutottunk abba az időbe, amikor az események minden erőlködés dacára elvesztették azt a jelentőségüket, hogy komolynak tekintsük. Akármilyen nagy a szégyen és gyalázat, a mely előttünk feltárul, akárhogy tombol az erőszak és akármily szemérmetlenül fitogtatják a bukott nagyságok erkölcselenségüket, s akármily nagy a felháborodás, amely óriási hullámokat vetve csapong, mégis lehetlen, hogy minden utálat mellett ne kacagjon a világ azon a komédián, a mely előtte a szintéren lejátszódik.

A megutált és gyűlölt rendszer bohóca, kőcnyelő komédiásai kiugrálnak a p. rondra, a kiknek szemérmetlen toladásuknál, csak arcátlanóságuk nagyobb, a mellyel végig játszásk szájalmas szerepüket.

Az emberek először megdöbbenve nézik az eseményeket, azután felháborodnak, izmaik megfeszülnek, az indulat orkászertü kitérőse remegteti meg a levegőt, de csakhamar óriási kacagás kél az ajkakon, mint a mikor a tücsök elnyeléssel fenyegeti az oroszlánt, vagy a patkány akarja eltiporni az elefántot. Az erőlködésen kacag a világ. A nevetségesség pedig öl.

A héten az egész ország tekintete Komáromra irányult, hogy miként viselkedik az új megyefőnök bevonulásakor, hogy a város polgársága mily fogadtatásban részesíti. A polgárság nem minden izgalom nélkül nézett hát az események elé, de előre tudva azt,

hogy a város ostromállapotba jut, megtartotta higgadságát, sőt olyan fogadtatást készített, a melytől a legkétségbeesettebb halandó is futva menekült volna. Ez a fogadtatás szolt azoknak is, a kik farkesóválva ugrádoznak azok körül, a kiknél a maradék peesenyé szagot érzik. Szomorú dolog ugyan, de itt még mindég vannak szolgálalkü kapaszkodók, a kik mindenre kaphatók. De mégis mintha erősen megfogyatkoztak volna, mert biz kevesen voltak, a kik szégyenérzet nélkül mutogatták magukat. Hiába félnek a természetbuvárok, a vastagbőrűek még nem vesztek ki.

Sok, nagy és szép ünnepek szintere volt már ez az ősi város, előljárt a magyar vendégszeretben még olyankor is, a mikor talán nem rokonszenvezett az ünnepekkel; mesés fényt, pompát fejtett ki, üdvriadal zengett falai között, de ha hódítók, foglalók akartak betörni hozzá, keményen visszaverte. Hanem a mostanihoz hasonló esetet városunk történetében nem találunk.

Kubinyi Géza bevonulása.

Olyan ostromállapotban még nem volt Komárom, mint Kubinyi Géza megyefőnök bevonulása és installációsdiája alkalmával. Már napokkal előbb érkeztek a csendőr csapatok, akiket a volt városi férfi és női kórház üresen álló helyiségeibe szállásoltak be.

Kedden reggel a vármegye-utcát, korház-tért, Baross-utcát, a Duna mellékét, a hidak feljártait s a vasúti vezető utat katonaság és csendőrség lepte el. Szászhatvan csendőr, hat század gyalogság, a 12. 19. és 83. gyalogezred századai és két század huszár, akik Szabadhegyről jöttek, tartotta megszállva a várost. A járóelők csodálkozva tekintettek egymásra, mint nagy veszedelmek idején néma pillantásokkal kérdezték: mi készül itt; mintha hódító zsarnok vonult volna be, megremegve, félelem szállta meg egy pillantásra az embereket, azután elkacagták magukat mint a csepürágó komédiás ügytelenségein, majd az undor, utálat és megvetés érzése nyilatkozott meg mindenki benn.

A közönség a szokatlan látványosság iránti kíváncsisággal gyülekezett a Duna mellett s hullámzott az utcákon, érdeklődését a Duna hátán készülő meglepetés, amelyről az emberek suttogva beszéltek — csak fokozta. Tíz órakor azután megkezdődött az utvonal teljes elzárása, a Dunaparton a katonaság és csendőrség az uttol mintegy négyszáz lépésnyire kettős sűrű sorfalat vont, a járdákon minden 10 lépésre csendőrök és rendőrök járkáltak s még csak egy gyermeknek sem volt szabad a gyalogjárón menni; a rendőrök még az üzletek ajtajában állókat is betuszkolták, — mintha pestises koporsókat akartak volna beszállítani.

Ekkor huszonkét kocsit ment át a vasúthoz, a melyeken itt ott ült egy száználmas alak. A mikor aztán a gyorsvonattal megérkezett Kubinyi Géza a csendőrökkel megrakott perronon Farkas Géza helyettes polgármester üdvözölte, mire Kubinyi röviden felelt s azt hangoztatta, hogy nem csak hazájának, hanem királyának is szolgál. A mint megindult a menet, a Dunán egyszerre előtűntek a halász csónakok, hat csónak gázszobogókkal megrakva indult el a kocsisori párhuzamban, s az egyik csónakon megkezdtek az itélkezést, majd az elíteltet, egy Kubinyihoz hasonló bábót akasztottak fel, egy másik csónakon pedig öt méter hosszú fehér táblát

tartottak a kocsisori sor felé, a melyen óriási betűkkel ez a felírás volt látható:

— *Igy járnak a hazaárulók!* —

Ez alatt a csónakokon rémesen szoltak a kondás túlkók, a melyeknek vészhangja oly borzalmas volt, hogy az erősebb idegzetű embert is megremegtette; az akasztott báb pedig ott himbálódzott a magasban és ez a „lotta tüntetés“ kísérte a hidig, azután a hid mentén a bevonulást. A kocsisort elől tömött négyszögben egy század huszár vezette, s ugyancsak így, szintén egy század huszár zárta be. A mint ez a menet a Dunaparra ért, a katonaság és csendőrség sorfala mögött álló sokaság mint az orkán tört ki és zugva átkozta Kubinyi Gézát. Nincs az a becsmérlő szó, a mit nem röpitettek felé. Szoltak, a sipok, gyerek trombiták és éles füttyök sivitottak a légen át.

— Hazaáruló.

— Bitang, gazember.

— Osztrák bérencz! törjön ki a nyakad.

— Csirkefogó.

— Lámpa vasra vele!

Hasonló kitalások kísérték a Baross utcán az üzletekből és ablakokból. A Baross utcán kitéztek a fekete zászlókat, a min az ott sétáló csendőrök is jót mosolyogtak.

Igy jutottak el a Vidéki takarékpénztárig, a hol az erkélyen Tuba János családja és Csepri leányok, a kis hid utca felőli részen pedig ugyancsak az erkélyről a Lakos familia dobált le virágot, ezeket a tüntető hölgyeket persze később a közönség szinte megabczugolta. A mikor a vármegye utcába ért a menet a vármegye házában addig kinn volt nemzeti lobogókat bevonták, a Stark ház tetején pedig a gyász zászlót lengették. Ilyen fogadtatás között hajtatott be a már elfoglalt megyeházára.

A kíséző kocsikon, mint valami gyászvitézek ültek:

Tuba János, Fesztli Béla, Eggenhofer József volt szabadelvű párti képviselő. Csepri Dani takarékpénztári ügyész. Fesztli Lajos, Steiner Mihály, Steiner Gáspár, Jankovics Aladár, Weisz Jenő borkereskedő. Fried József üveges, Losonczy Lajos molnár, Farkas Géza hely. polgármester, Gaál Gyula dr. városi főjegyző, Vásárhelyi Domokos v. tisztii ügyész, Filó János mérnök, Ipper Rezső alszámvevő, Kacz Lajos tanácsnok, Kacz Jenő közgyám, Kiss Gyula ügyvéd, Erneyi Jakab ellenőr, Kluge Ferencz állattenyésztési felügyelő, Markovics Gyula, Lakatos Károly tanító, Fesztli Sándor főispáni titkár.

Különösen magukra vonták a figyelmet — diszmagyarban (legalább így néztek volna ki jól) Fried József, Losonczy Lajos, Fesztli Béla és Jankovics Aladár, a kik tüntetőleg fogadták Kubinyi Gézával együtt a közönség megvetésének és utálatának megnyilatkozását.

A megye utcát egész nap, sőt egész éjjel erős négyes csendőr őrzékek tartották megszállva minden 20 lépésre.

Önbeiktatás a vármegyén.

Az ostromállapot szerdán még teljesebb volt mint előtte való nap, A vármegye házában minden felől többszörös katonaság és csendőr kordon zárta el és rendőrök szállták meg a

környéket, úgy hogy sehonnan sem lehetett megközelíteni. A közönség hangulata felette izgalmas volt, mindenki kíváncsian várta, mi fog történni a vármegyénél, a hova azonban csak jeggyel lehetett bejutni.

A polgárság már reggel 8 órakor nagy tömegekben állott az utcákon, de a katonaság nem engedte a megyeház közelébe. Kubinyi emberei jó korán siettek fel, a mint a közönség észre vette gunykacszajjal, óriási lármával fogadta. Gazemberek, haza áruló bitangok, hangzott feléjük és erősen megabczugolta. Böven kijutott ebből Tuba Jánosnak és Fesztli Bélának.

Kilencz órakor már a karzatok zsufolásig megteltek a jobb oldali és közép karzatot hölgyek, míg a baloldali a férfi közönség foglalta el, ide szorították az újságírókat is. Ekkor a terem hajója még üres volt, de csakhamar besompolyogtak a főispáni lakásból Kubinyi úr emberei és az elköki szék körül forogtak, nevezetesen: Tuba János, Fesztli Béla, Fesztli Lajos, Pulay Géza, Jávor Béla, Főthi Samu, Jankovics Aladár, Steiner Mihály, Steiner Gáspár, Lőrinczy György, Konkoly Miklós, Kohn S. Ghyczy József, Loránt Leó, Fheérváry Géza, Krammer Mór, Schwacz Jakab, Csepri Dani, Eggenhöffer József.

Kubinyi Géza a rendkívüli közgyűlést 10 órára tűzte ki, a vármegyei szövetkezett ellenzék ugyanezen időre hívta össze a megye termébe a bizottsági tagokat értekezletre. Fél-tíz órakor gróf Zichy Miklós, Kálmán Rudolf, Világhy Gyula, Thaly Ferencz, Baranyay Géza vezetése alatt vonultak be a terembe az ellenzéki bizottsági tagok, a közönség a vezéreket viharosan megéljenzte, úgy Mihályi Bélát, Pogrányi Józsefet, Karcsay Miklóst. A terem zsufolásig megtelt, a levegő puskaporos volt s izzó hangulat uralkodott. Kálmán Rudolf országgy. képvis. kért szót és a bizottsági tagokhoz intézett beszédet. Jelezve az összejövétel célját, hangsúlyozta, hogy a november 18-iki közgyűlés kimondván, hogy a főispán kinevezése alkotmányellenes és törvénytelen kormány tényének tekintendő, a közgyűlés összehívására vonatkozó jogát el nem ismeri és tiltakozik ez ellen; ennél fogva nem ismeri el a közgyűlés törvényességét s azon a bizottsági tagoknak helyük sincs.

Fesztli Béla ekkor beszaladt Kubinyi Gézához, a ki néhány hívével rohanva jött ki s állott az elnöki szék elé az asztalhoz. A mint a közönség meglátta, szenvedélyes gyűlölete lángra lobbant s falrengető zugással kiáltotta oda:

Bitang, gazember. Hazaáruló! Aljas betörő. Kristóffy huszár. Osztrák bérencz. Akasztófa virag. Kapcza betyár. Csirkefogó. Nyomorult fráter. — Még ide mert jönni. Megfizetett pribék. — Ki kell rugni. Szemtelen tolakodó.

De nincs a magyar nyelvben oly megalázó kifejezés a mi nem hangzott felé. Az óriási zajt növelte a sip, fütty, puffogatás, mintha a vulkán tört volna ki. Kubinyi Géza ebben a fülsiketítő zugásban mereven állt, papirosait letéve az asztalra görcsösen szorongatta kardja markolatát. Így telt el néhány perc. Ekkor kezébe vett egy papírlapot, Asztalos Béla és Witausk Károly s az ő emberei küzelébe húzódtak mire szivére tette kezét és beszélni akart, de szavai bele-

vesztek a még nagyobb erővel fokozódó lármába.

— Takarodjék ki innen, semmi keresete az ilyen hazaáruló sviháknak! kiáltották Kubinyinak.

Négy-ötszáz torok szünet nélkül kiáltotta felé:

— Csaló! Gazember! Hamis esküvő!

— Drabont huszár! Ki van fizetve az adóssága?!

Ebben a kavardásban egyetlen szavát sem lehetett hallani Kubinyi Géának, a ki letette a papirlapot. E pillanatban gróf Zichy Miklós felkapott egy régi 100 éves divatu nagy tenta tartót az asztalról és Kubinyi fejéhez irányítva oda dobta. A tenta tartó azonban ép előtte az asztalra esett. Kubinyi Géza megmerevedve nézett fel, azután — mint a közel állók hallották — oda kiáltotta az ellenzék felé: — Eltiprom ezeket a bitangokat. — Ezzel megfordult és gyorsan bevonult a főispáni lakásba. Utánna ment a gárdája is. Azonban magához hívatta a kir. ügyészt és feljelentést tett gróf Zichy Miklós ellen.

Ekkor Kálmán Rudolf megszakitott beszédét folytatva rá mutatott arra, hogy Kubinyi Géza kinevezését nem tekintheti a vármegye törvényesnek, mert törvénytelen kormány tagja ellenjegyezte. Ez okból a közgyűlés megtiltotta az alispánnak, hogy eskütételre közgyűlést hívjon össze, ha pedig Kubinyi hívna ilyet össze, azt előre is törvénytelennek jelenti ki. Ennek nagyobb bizonyosságáért felhívja a tisztí ügyészt, mint a vármegye jogainak őré, nyilatkozzék törvényesnek tartja-e és közgyűlésnek tekintie a mai összejövetelt?

Pogrányi József tisztí főügyész teljes határozottsággal kijelentette, hogy nem tekinti törvényesnek. Gyorsan kellett befejezni beszédét, mert e közben Endes Antal csendőrszázados nyitotta be az ajtót, hogy felozzlassa a gyűlést, de erre nem került a sor. Pogrányit kijelentéseért a közgyűlés viharosan megéljenezte és a Kossuth nótá énekletével kivonult. A terem ajtaja előtt ekkor 30 csendőr állott.

— Itt van Haynau! Kati gyere ki kiáltások hangzottak. A csendőröket pedig megéljenezte a közönség, a kiknek arcán megélt, hogy rájuk kinos a szerep.

A mikor a bizottsági tagok leértek a megyeház előtt csoportba verődve újra hangzott. Kati gyere ki! Erre Kubinyi Géza kihajolva az ablakon, kihívólag nézte a lent állókat s mérgessen kiáltott le.

— Szét kell verni a csöcseléket.

A vármegye tekintélyes férfait és az intelligens közönséget — mert hisz csak jeggyel bírók lehettek ott — *csöcseléknek* nevezte. A közönség nem is maradt adós, hanem újra zugta:

Czimeres gazember! Hazaáruló! Tót gazember! Még felmeri tátani a pófáját!

Igy ért véget a megyeháznál az önbeiktatás.

Itt jegyezzük meg, hogy a kir. ügyész indítványára Strausz Sándor vizsgáló bíró délelőtt 11 órakor a vármegyház termében helyszíni vizsgálatot tartott, annak megállapítása végett, hogy a tintatartóval való dobás mennyiről és hogy történt.

A városnál.

Délelőtt 11 órakor ment végbe a városházánál Kubinyi Géza eskü letétele. A katonaság, csendőrség és rendőrség most a városházát vette körül. A városház lépcsőháza és folyosója szintén erősen meg volt rakva csendőrökkel. A közönség jókor felvonult a terembe, a bizottsági tagok közül azonban csak huszan jelentek meg. Rövid idő múlva megjelent hivel Kubinyi Géza, a kit itt is abezúg! Hazaáruló! kiáltásokkal fogadott a közönség.

Farkas Géza h. polgármester megnyitotta a közgyűlést s üdvözötte Kubinyi Gézát.

Boldoghy Gyula kívánt napi rend előtt felszólalni, hogy röviden törvénytelennek jelentsé ki a beiktatást, a mihez joga volt, de nem engedték szólni. Boldoghy oda kiáltotta. Arczátlan hazaáruló.

Kubinyi Géza pedig megfenyegette, hogy kivezetti. Erre óriási zaj keletkezett. Kubinyi azonban felállott és az esküt felolvasta letette. Ezután beszélni kezdett, Boldoghy ellenben odaszólt nem hallgatjuk, Tuba János dühösen támadt rá, mire Boldoghy azt vágta oda: Bukott nagyság hallgasson!

Tuba János pedig kiabálni kezdett; — Vezessék ki, ki kell vezetni! Boldoghy azonban nem ijedt meg, hanem szilárdul megállta helyét és megjegyzésekkel kísérte Kubinyi Géza beszédét, amikor pedig azt mondta, hogy örömmel jött Komáromba, oda szólt Boldoghy: — Pénzért! Az összetűzésbe belevatkozott Feszti Béla, a ki Kubinyi környezetében volt s Boldoghy felé kiabálta ő is: ki kell dobni. Boldoghy pedig gunyosan szólt oda: Jöjjön csak közelebb maga öngyilkos.

Mikor arról beszélt Kubinyi, hogy becsülettel jött s hazaszeretet és alkotmány tisztelet vezérlik, kitört az ellenzék s Boldoghy megjegyezte:

— Maga mer becsületről beszélni, alkotmánytiszteletről. Alkotmány tipró.

Kubinyi azt is hangoztatta, hogy a város fejlődését és haladását akarja előmozdítani, hivatkozott arra, hogy Gömörben mit tett.

— Azért bukott meg! Vágta oda Boldoghy.

— Az ellenzéknek ajánlatot tesz — mondá Kubinyi — fogjon vele kezét és együtt munkálkodjék, de ha akadályozzák, eltiporja az ellenzékét. Beszéde befejeztével *hirtelen bezárta a közgyűlést.*

Gaal Gyula dr. főjegyző ekkor ijedten állott fel, hogy benne marad a szó, de azután mégis elmondta dicséretől áradó üdvözlő beszédét.

A közgyűlés ezzel véget ért. Kubinyi sietve ment ki a polgármester szobájába. A közönség is levonult s a Klapka téren foglalt állást. A városházától kijövő *haladó* pártiakat gunyos megjegyzésekkel illette és várta Kubinyi Gézát, a kit mikor lejött óriási abezug kiáltásokkal fogadta.

— Gyalázatos pribék! Szentelen hazaáruló! Kapcza betyár! kiáltások kísérték, a mikor azonban a Szentháromságig ért ott vagy száz csendőr sorakozott mellé. A nagy csendőr csapat látása csak szította a szenvedélyeket.

— Ni-ni ez lehet ám a nagy gazember! Mennyi csendőr kíséri!

Folytonos inzultusok között így jutott a Nádor utcán és korházterén át a vármegye-

házig. Az uton oly szavak kísérték, a miket vissza adni nem lehet. A megye utcán két felől a katonaság szuronyszegezve üzte szét a népet. Ezzel vége volt és így fejeződött be az installáció. A csendőr csapatok azonban még egész nap jártak a vármegye utcán.

Az ellenzék értekezlete.

Mig a városi közgyűlés folyt, a vármegyei és városi ellenzék a Vigadóban jött össze s konstatálva, hogy a végbe ment esemény törvénytelen volt, további magatartására nézve folytatott beható tanácskozást, a melynek eredményét lapunk más helyén találják olvasóink.

Kubinyi Géza nincs beiktatva.

Komárom vármegye és város szövetkezett ellenzékének központi bizottsága Kubinyi Géza főispáni beiktatását illetőleg a következő óvást adta ki.

„Komárom vármegye törvényhatósági bizottságának többsége mely a jelen kormány törvényességét el nem ismeri, a Kubinyi Géza által f. évi november hó 29 napjának délelőtti 10 órájára illetéktlenül és jogtalanul egybehívott gyűlés ellen, Kubinyi Géának azon való szereplése és állítólagos eskütétele ellen óvást emel s mindezen cselekményeket érvényteleneknek és hatálytalannak jelenti ki.

Mindezt a törvény és törvényerejű szóhas iránti tiszteletre és engedelmességre támaszkodva teszi.

A kinevezett főispán nincs jogositva ősi szokás szerint megtörtént beiktatása és a törvényes formák betartása mellett megtörtént eskütétele előtt joghatóságot gyakorolni s a törvényben neki adott jogokkal élni. Kubinyi Géza tehát bizottsági közgyűlést csak törvény ellenére hívhatott össze. Ily gyűlés azonban már az összehívás törvénytelenége folytán sem tekinthető törvényesnek s bár mit tegyen, bármit határozzon, azt törvénytisztelő hazfi jogosnak, érvényesnek nem tekintheti.

De a Kubinyi Géza által november 29-ének délelőtti 10 órájára kitűzött gyűlés meg sem tartatott, mert a 10 órára megérkezett bizottsági tagok a gyűlésteremben már senkit sem, előtte pedig csak csendőrséget találtak. Kubinyi Géza ugyanis már $\frac{3}{4}$ 10 órakor a gyűlésterembe rontott s azt 10 óra előtt el is hagyta.

Maga ez a ténykörülmény kizárta a gyűléstartást, mert a kitűzött határidő előtt gyűlést megtartani tudvalevőleg nem lehet.

A törvényességnek tehát még a látszata is teljesen hiányzik.

Nem volt ennek a Kubinyi Géza által 10 óra előtt provokált jelenetnek se elnöke, se jegyzője. A „gyűlést“ nem nyitotta meg, nem vezette és nem zárta be senki. Jegyzőkönyvet arról senki nem vezetett, hitelesítésére senki nem tűzött gyűlést, senki nem küldött küldöttséget. (1886. XXI. t.-cz. 55. §.) Sőt a gyűlésen maga Kubinyi Géza egyáltalán helyet sem foglalt.

Kubinyi Géza önmaga vett elő egy papirlapot s maga olvasta le arról az állítólagos esküformát. Ez pedig önkényes, törvényellenes eljárás volt, mert az eskütétel érvényének és hitelességének mellőzhetlen feltétele az, hogy az eskü szövegét a törvényhatóság-

nak egyik felesküdtött jegyzője olvassa s annak utána mondja az eskütevő. Az ennek mellőzésével mondott eskü nem törvényszérinti eskü és így érvénye, hatálya nincs.

Végül hiányzott az állítólagos gyűlésen a tanácskozás szabadsága és nyilvánossága is, mert a nagy katonai és csendőri karhatalom jelenléte és nyomása s azon ténykörművény, hogy a gyűlésre való felmenésben a karhatalom még a megyebizottsági tagokat is akadályozta és feltartóztatta, annál inkább tehát a nagy közönséget, — mindezt kizárják.

Nincs meg tehát egyetlen feltétele sem a törvényességnek. sőt még a látszatának sem. Amiből kétséget kizáróan következik az, hogy *Kubinyi Géza Komárommegye főispánjával beiktatva nincs, esküt nem tett s főispáni jogokat csak bitorolhat, de nem gyakorolhat.*

Végezetül kijelentjük, hogy a Kubinyi Géza által hirdetett gyűlés alkalmával a vármegye közgyűlésének termében meg kellett jelennünk egyrészt azért, mert a törvényhatóság érdekeit képviselni s jogait megvédeni mindenütt és mindenkor: kötelességünknek tartjuk. másrészt kötelességünk volt ellenőrizni és megakadályozni azt is, hogy a vármegyeház és annak gyűlésterme, — a magyar alkotmányosság egyik védbástyája, — jó híréhez nem méltó, törvényellenes gyűlékezés színhelyévé ne legyen.

Mindezen kötelességeinket ezután is híven teljesíteni fogjuk“.

Főpásztori levél.

Szent és nagy eszméket hirdetni dicső dolog, azokért küzdeni felemelő gondolat.

De az egyszerű ember cselekedeteinek is összhangba kell jutni az általa hirdetett eszmékkel és elvekkkel, annál inkább érvényesülni kell ennek az oly kimagasló férfiaknál, a kiket az ég nagy szellemi tehetséggel és tudással áldott meg.

Igaz ugyan, hogy az élet hullámzó áradatában sokszor úgy tűnik fel, hogy a közélet szereplői több irányba sodortatnak, nagy eszméket hirdetnek, cselekedeteiknek ellenben más látszata van. Különösen, ha a multak emlékei között vizsgálódunk.

Leginkább érezzük szükségét annak, válságos időkben, hogy a kérdés tisztázódjék, mert ép ilyenkor nem hagyhatjuk tévelygés között az embereket.

Sokan vannak a kik mélyen fájlalják az utóbbi időben *Antal* Gábor ev. ref. püspök főrendi házi tagnak a közéletben és a vármegye közgyűlésén való szereplésének irányát és keresik az összhangot a mult és jelen között.

A mikor „a nemzeti lét sirjának szélén állani látszik“ hazánk, nem mosódhattak el egyikünk emlékéből sem a pár hó hijján 10 évvel ezelőtt szétküldött első püspöki körlevelében hangoztatott ígék, de ezért az aggódók tájékozhatása végett mégis felnyitjuk annak a következő részleteit.

A lelkészekhez intézettnek 7-ik bekezdése így szól:

„Nekünk lelkészeknek hivatásunkból hifolyólag *eszményi álláspontot kell elfoglalnunk a többnyire önérdék és haszonlesés által mozgott társadalmi élet hullámzásával szemben. Godolkozásunkban, tevékenységünkben, magunkviselésében, emberekkel való bánásmo-*

dunkban mindig a vallás, mindig a hit, mindig a haza szent ügyét kell vezérsillagunkul tekintenünk. Mert ha e tekintetben a köznapi álláspontra szállunk le, *saját személyünket, anyagi érdekeinket tesszük czéllá, nem pedig az evangéliumot, amely Istennek hatalma minden hívőnek üdvösségére és amelynek hirdetői, szolgálói vagyunk: nem lehetünk vezetői a seregnek, amelynek élére állítottunk, hűséges sáfárai a talentumoknak, amelyeket az Úr kiosztott közöttünk. Esmék nélkül, eszmények nélkül egész életünk csak *tespedő Bethesda: hiányzik belőle minden nemes törekvés, minden magaslatos cél, minden lelki emelkedettség. Esmék, eszmények nélkül elmerül az ember a mindennapi élet vásári zajában, rabszolgájává lesz szenvedélyeinek, megoltja magában az igazságnak lelkét, amellyel a test cselekedeteit meg kellene öldökölnie, elveszti az önmaga feletti uralmat s még inkább a vezetőképességet mások előtt.*“*

A gyülekezet tagjaihoz intézett első főpásztori levélből ide iktatjuk a következőket:

„*Magyarország a lefolyt ezer év alatt mindig önmálló, független, alkotmányos állam volt; az önkényuralom soha e nemzetnél, úgy mint Európa többi államaiban lábra nem kaphatott s ha egyes tulkapások fordultak is elő, az mindig visszaélésnek tekintett, amelynek megtorlásáról gondoskodni s a melynek jövődében ismétlődése ellen biztosítékot keresni mindig igyekezett és eredménnyel tudott e nemzet.*“

Majd a 6-ik bekezdés így szól:

„A kelet és nyugott közötti évezredes harcban sok, nagy verességet szenvedett hazánk és nemzetünk; voltak esetek a midőn már szinte a nemzeti lét sirjának szélén állani látszott, de az Isten csodás gondviselése és segítsége éppen akkor volt hozzá legközelebb, a midőn arra legnagyobb szükség vala. *Egyeszer a központi hatalom túlsúlya, máskor a közérdeknek meghodolni nem akaró olygarchia látszottak veszélyeztetni alkotmányát és összhangzatos állami működését. De mindezen veszélyeket legyőzte, a kapott sebeket és sérelmeket kiheverte a belsejében élő erkölcsi erőre támaszkodva. Isten különös kegyelméből.*

Azt hiszem a püspök úr most is állja ezeket s nem fog levelének más értelmezést adni, mint a mi abban megnyilatkozik. A mit követésre méltónak hirdetett maga is követendi.

Hogy vajjon körleveleinek idézett szavai és közszereplése miként fedik egymást az nyíltan áll mindenki előtt.

Krónikás.

H i r e k.

— **Uj törvényszéki elnök.** A király dr. nárai Szabó Elek szombathelyi törvényszéki bírót a komáromi törvényszék elnökévé ki-nevezte.

— **Egybekelés.** Két szerető szív egyesült a mult vasárnap. *Tóth Károly nyomdavezető* esküdtött örök hűséget *Kazareczky Blanka* kisasszonynak, özv. Kazareczky Pálné urnő kedves leányának. A polgári kötést Kacz Lajos városi tanácsnok anyakönyvvezető végezte, aki a párhoz igen szép beszédet intézett. Ezután az egyházi esketés a Szent-András templomban ment végbe, hol Merva Sámuel lelkész teljesítette az esketést. Násznagyokként szerepeltek: Berinkei Bálint lapunk szerkesztője és Magyarics Péter háztulajdonos. Az esküvőt kedélyes családias lakoma követte.

Üdvözlő levél az installációra. Ünnepies aktus üdvözlő levél nélkül el sem képzelhető. Ugy hozzá tartozik egyikhez a másik, mint a rózsához a tövis. Az öröm sem lehet édes öröm nélkül. A főispáni installáció sem lehetett el ezek nélkül. A különben rideg bírói eljárás, amelynek nincs érzéke a gyengédebb pillanatok és öröm iránt, gondoskodott Kubinyi Géza eseményekben bővelkedő installációja alkalmával a meglepetésről, küldvén tehát e napon a Rimaszombati törvényszék az ottani takarékpénztár 500 koronás váltó követelésére vonatkozó sommás végzést, a gazdagnak hiresztelt Kubinyi Géza földbirtokos részére. Csak mint a nagy nap epizódját említiük fel ezt, anélkül, hogy bármilyen összefüggésbe akar-nánk hozni Boldoghy Gyulának a székfoglalói beszédre tett közbeszólásaival. hogy Kubinyi Géza „*pénzért*“ jött ide.

— **Darányi a hazafias tisztviselőért.**

Darányi Ignác vármegyénk nagybirtokosa, az alkotmánypart elnöke 5000 koronát ajánlott fel a Komárom vármegyei tisztviselői kar részére az esetre, ha az hazafias magatartása miatt zaklatásnak lenne kitéve. *Darányi* Ignác elhatározását táviratban közölte *Baranyay* Gézával, a jóléti bizottság elnökével. Vajjon nem éreznek bizonyos lelki furdalást azok a tisztviselők, a kik a vármegye határozata ellenére a törvénytelen rendelkezések szolgálatára hajtották meg derekukat.

— **Működik a megyefőnök.** *Ghyezy* Dénes a vármegye alispánja a vármegye közönségét december hó 6-án megtartandó közgyűlésre, a következő meghívóval hívta össze: A nagym. belügyminiszter ur 122643. sz. leiratával a vármegye közönségének 404. sz. határozatát felterjesztésem ellenére másodizben is megsemmisítvén, az 1886. évi XXI. t.-cz. 68. szakaszának c) pontja alapján hivatkozással a 404. sz. közgyűlési határozatra, van szerencsém a törvényhatósági bizottság tagjait f. é. december 6-án d. e. 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésre meghívni s az azoni megjelenésre felkérni. Komárom 1905. november hó. *Ghyezy* alispán. Tárgy. A 122643. sz. leirat következtében esetleg teendő további intézkedés megtétele. A vármegyei alkotmány védő bizottság javaslata, a hazafias működés következtében felfüggesztett tisztviselők kártalanítása tárgyában. Mint értesülünk Kubinyi Géza ezen közgyűlést *beszüntette*. Megkezdte tehát működését. Ugy tudjuk azonban, hogy a vármegye független közönsége megfogja találni a módot arra, hogy az alkotmányban gyökeredző önkormányzati szabadságát megvédje s tudtára adja mindenkinek, hogy az alkotmány védbástyáját nem engedeli lerombolni. A közgyűlést pedig még e hóban meg fogja tartani.

— **Előléptetés.** A m. kir. igazságügy-miniszter Keresztesi József muzslai kir. járás-bírói aljegyzőt jelenlegi alkalmazási helyén jegyzővé nevezte ki.

— **Bizalom Sárközy Aurélnak.** Kamocsa község f. évi november hó 24-én megtartott képviselőtestületi gyűlése *Boross* Kálmán ev. ref. lelkész indítványára *Csaplovits* Kornél jegyző és *Soóki* János hozzászólása után egyhangulag kimondotta, hogy a mai szomorú politikai viszonyok között fájó szívvél veszi tudomásul *Sárközy* Aurél nyugalmazott főispán távozását, akinek működése iránt bizalommal viseltetett. A határozatról jegyzőkönyvi kivonatban fogja értesíteni a községi képviselőtestület a nyugalmazott főispánt.

— **Képviselő beszámoló.** Dr. Ktszka István a nemesócsai választó kerület függetlenségi képviselője mult vasárnap a déli vonattal N.-Ocsára érkezett, hogy beszámolóját megtartsa. Kisérétében volt Szász József városunk képviselője is. Az állomásnál óriási néptömeg, hosszú kocsisor és lovas bandérium várta a képviselőket, kiket Galambos József ócsai földbirtokos az ottani függ. kör elnöke üdvözölt lelkes beszédben. Kuszka d. u. megtartott beszámolóját óriási lelkesedéssel fogadták a választó-polgárok, kiknek módfelet jól esik,

hogyan képviseljük többször is meglátogatja őket, nemcsak mikor voksokra kell halászni. Beszédében jellemezte Fejérváryt, aki szerinte most úgy szórja zsebjéből a népbolondító programokat, mint a fálusi csepürágó kalapjából a színes, de haszontalan papirosokat. Beszél még Szász József is, aki népies modorban bizonyította, hogy a magyarnak joga van követelni saját nyelvének behozását a hadseregbe. Nagy tetszéssel fogadott beszéde után Galambos József indítványára táviratilag üdvözölték Kossuth Ferenczet. Azután az intelligencia nagy része Gyalóky lelkész vendégszerető házába ment, ahol a reggeli órákig a leglelkesebb hangulatban voltak együtt.

— **A vármegyei tisztikar Kubinyi Gézájánál.** A vármegye tisztikara Ghyczy Dénes alispán vezetésével szerdán délben tiszteltgett az új megye főnökénél s üdvözölve támogatásáról biztosította. Erre Kubinyi Géza válaszolt mire az alispán bemutatta a tisztikar megjelent tagjait és ezzel a tisztelgés véget ért. Mit szól ehhez a vármegye közönsége, a mely nov. 18-iki határozatában tilalmat állított fel a tisztviselők előtt?

— **Katonai nyugdíjazás.** Komlencz György házi ezredünkbeli őrnagy, a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredményéhez képest, mint a hadseregben csapatszolgálatra alkalmatlan, helyi szolgálatokra alkalmas, mozgósítás esetén ez utóbbiakra való előjegyzés mellett, nyugalomba helyeztetett.

— **Tanítók tisztelgése.** Kubinyi Géza városi installációja után Lakatos Károly, Tárnok Gyula és Szijj János községi iskolai tanítók tisztelgették. Kíváncsiak vagyunk, hogy vajjon az összes tanítók nevében jártak-e?

— **Lőrinczy a kormány tudósítója.** Nem mulik el esemény, hogy Lőrinczy György tanfelügyelő ur életjelt ne adna magáról. Hol a „komáromi fiu“-ért lelkesedik, hol elkalandoz Győrbe s poétai tollal a szalonnát hasogatja és a héjjat fejtegeti de a gömöri elvtáristól sem tagadja meg hasznos szolgálatait. Kubinyi Gézának a vármegyénél történt esetéről a telefonon a „Hivatalos Tudósító“ számára teljesen valótlant hírt szolgáltatott. A „Magyarország“ tudósítója hallva ezt meg is tette megjegyzéseit rá. Azt látjuk ebből, hogy a fővárosi lapok tudósítása most is csak olyan, mint a mikor a valótlant tudósítás miatt a bíróságnak kellett foglalkoznia.

— **Városi közgyűlés.** Komárom város törvényhatósági bizottsága — mint értesülünk rendes közgyűlését deczem. 13-án tartja meg.

— **A Múzeum gyarapodása.** Az elmúlt héten a múzeumba a következő adományok érkeztek: Czifrus Miklsóné urhölgytől (Nemes-ócsa) egy régi kínai porcellán csésze és egy selyemre festett hallott címer, Tóth János, volt gesztési plébános jelenlegi soproni hittanár ur buzgó gyűjtéséből egy 1802-ből való menyegzőes ág, egy szekrény és egy régi óra, Melcher János, Eigner József és Koller Ferencné gesztési lakosoktól, továbbá a nevezett plébános ur ajándéka gyanánt egy románstílusú oszlopfő, végül Hartenstein Sarolta kisasszonytól egy régi okmány töredék; a szíves adományokért ezuton is hálás köszönetét nyilváníti: Baranyay Géza, a múzeum igazgatója.

— **Esterházy Ferencz gróf lemondása.** Esterházy Ferencz gróf belső titkos tanácsos, nagybirtokos a vármegyei törvényhatóságnál viselt összes bizottsági tagságairól lemondott. A gróf tagja volt a közigazgatási bizottságnak, az állandó és központi választmánynak és a bíráló választmánynak. Lemondására valószínűleg a politikai helyzet indította.

— **A győri polgármester ünneplése.** Zeichmeister Károly kir. tanácsos polgármester negyedszázados városi tisztviselői működésének dec. 21-ére eső jubileuma alkalmából mint jeleztük ünnepre készül Győr. A napokban tartott értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy a város ujjalalakulásának kiváló és sokérdemű vezérharcosát a 25 éves forduló alkalmából elismeréssel ünnepli, e végből diszközgyűlést tart, amelyen a polgárság üdvözlő iratát

nyújtják át, este pedig bankett lesz. Minthogy pedig az ünnepségnek az alkalomhoz méltó előkészítésére az idő már rövid, az ünnepséget a polgármester névnapján, január 28-án, rendezik. A részletek kidolgozására bizottságot alakítottak.

— **Hangverseny.** Győrött deczember 15-én D' Albert, a világ élő legnagyobb zongora művésze hangversenyez a győri m. kir. állami főreáliskola tornacsarnokában, a melyre a meghívókat a főreáliskola igazgatósága bocsátotta ki. Egy ülőhely 6 k. állóhely 2 kor. A tiszta jövedelem a főreáliskola segély alapja javára fog fordítani. A hangverseny 7 órakor lesz. Műsor: 1. *Beethoven*: C-dur sonata, op. 53 („Waldstein-Sonata“) Allegro con biro. Introduzione (Adagio molto.) Rondo (Allegro moderato, Prestissimo.) 2. *Chopin*: Nocturne, op. 9 No. 3 Ballada, op. 47. 3. *Weber*: As-dur sonata, op. 39 Allegro moderato con spirito ed assai legato. Andante. Menuetto capriccio (Prestissimo.) Rondo (Moderato e molto grazioso.) 4. *Zanella*: Menuetto. *d'Albert*! Humoresk, op. 29. Scherzo, op. 16. 5. *Liszt*: Szerelmi álmom. Nr. 3. Au bord d'une source. *Schubert-Liszt*: Soirée de Vienne Nr. 1. *Schubert*: Impromptu, op. 142. Nr. 4.

— **Táncpróba.** Saphir M. Imre táncmester tanítványával a polgári leányiskolai növendékeivel vasárnap este a Vigadóban tartotta meg a próbát. Igen kedves estét szerzett ezzel egy a növendékeknek, mint a szülőknek és vendégeknek. A vizsga kiválóan kikerült s a növendékek a változatos tánczok mindegyikében dícséretet érdemeltek.

— **Betegsegélyző.** Vízkelety Sándor a győri ker. betegsegélyző-pénztár titkára időközben megszünt lapját a „Betegsegélyzőt“ dec. 1-én keletkezéssel újból meynidította. A lap minden hó 1-én és 15-én jelenik meg. Vízkelety Sándor felelős szerkesztő mellett mint főmunkatársak sorakoznak: dr. Bánóczy Gyula a pénztár főorvosa, Erős Somma győri izr. hitközségi titkár, előbb esztergomi betegsegélyzői hivatalnok, dr. Günther Mihály pécsi kamarai titkár és Somlay Lajos pozsonyi betegsegélyzői titkár. A lap első száma sokoldalú tartalmával tűnik ki.

— **Figyelmeztetés.** A féláron való egy-szeri utazásra szóló vasúti igazolványoknál fölmerülő gyakori visszaélési esetek folytán az államvasutak igazgatósága figyelmezteti az érdekelteket, hogy a szabályok szerint utazási kedvezményre a családtagoknak és a családhoz tartozó cselédeknek igényük nincs; csak a családfelet illeti meg, hogy családtagjai és cselédei részére a kedvezményt igénybe vehesse. Ehhez képest bármiféle szabálytalanság, így nevezetesen: ha az igazolvány nem a rajta megnevezett egyén birtokában található, továbbá, ha ily igazolvány már keresetképes gyermekek részére vétetik igénybe, vagy ha a cseléd részére szóló igazolvánnyal nem a cseléd, hanem más valaki utazik, végül ha az igazolvány szövege önhatalmulag, vakarás által, vagy ha más módon megváltoztatik, ez visszaélést képez és ezért a családfelet felelős, ki is ilyen esetért a vasúti üzletszabályzat 21. §-a alapján kétszeres menetdíjat fizet s ezenkívül az utazási kedvezmény élvezetéből, esetleg mindenkorra is családtagjaival együtt kizáratik.

— **Az országos vas- és fémipari kiállítás.** A magyar vaskereskedők országos egyesülete a kereskedelmi kormány támogatásával 1906. május 19., július 2. közötti időben Budapesten a városligeti iparsarnokban *Vörös László* kereskedelmiügyi miniszter és *Szterényi József* államtitkár védnöksége mellett országos vas- és fémipari kiállítást rendez. A kiállítás célja a vaskereskedőknek bemutatni a magyar vas- és fémipar termelését mindazokból a cikkek közül, melyek a vaskereskedelem forgalmában előfordulnak. A kiállításon a szorosán vett vas- és fémipari cikkek kivül még a vaskereskedelemben szereplő rokon cikkek is kiállíthatók. A kiállításnak lesz ezenkívül még egy u. n. negatív csoportja is, melyben azon külföldi iparcikkek lesznek bemutatva, melyek hazánk-

ban eddig nem készülnek, bár a vaskereskedelemben jelentékeny forgalmuk van. A kiállításon való részvétel, melyre nézve bővebb felvilágosítással szolgál az érdeklődőknek a győri kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala, lehetőleg ez év végéig jelentendő be. (Budapest, VI. Gyár-utca 64. sz. a.) a Magyar Vaskereskedők Orsz. Egyesületénél.

— **Tűz Makk pusztán.** Mult vasárnap Makk pusztán nagy tűz pusztított, amelynek áldozatává esett Mihályi Ignác földbirtokos lakóháza. A tűz hajnalban a padláson keletkezett, s a szakácsnő vette észre. A nagy lármára csakhamar talpon volt az egész ház, a tűz azonban oly hirtelen elharapodzott, hogy a mentés munkája csakis a butorok és a ház berendezésének biztonságba helyezésére szorítkozott. Nagy erőfeszítéssel sikerült mindent megmenteni, de a ház teljesen leégett.

— **A katonai rohamban.** Szerdán a főispáni installációra kivezényelt katonaság által az összegyűlt nép ellen intézett roham elé került Milkó Márk újvárosi kereskedő is. Minthogy nem tudott elég gyorsan menekülni egy szurony érte, de csak kabátja ujján ment keresztül. Az ijedtségen kívül azonban baja nem esett.

— **Akik a vonatról lekésnek.** A kereskedelemügyi miniszteriumban nagyon üdvös ujitást terveznek. Az ujitás abban áll, hogy ha valamely vonat késik, a késésről rajta érkezett utasnak igazolványt adnak. Ezen ujitásnak előnyét főképpen a városok közelében lakó hivatalnokok élvezik, akik késésüket igazolni tudják. Fontos azonkívül a bírósági tárgyalásoknál is. Ha valaki a tárgyalást vonat-késés miatt elmulasztja, igazolással élhet a késés alapján.

— **Gépkészítő tanfolyamok a motor tulajdonosoknak.** A kereskedelemügyi miniszter értesítést küldött a kamarákhoz, hogy a kir. technológiai iparmúzeum gépcsarnokában négy antracit, coks és faszéntüzelésre alkalmas szívórendszerű generátor-gázmotor van kiállítva melynek kezeléséről a múzeum 6 napig tartó tanfolyamot rendez. E tanfolyamokon díjmentesen résztvehetnek azok az iparosok, akik motorüzemre szándékoznak berendezkedni, motort kezelnek, vagy már kezeltek és akikkel a tulajdonosok motoraikat kezelteni akarják. A tanfolyamok résztvevői féláru utazási kedvezményt is kapnak. Jelentkezni lehet írásban, vagy személyesen a m. kir. technológiai iparmúzeumnál Budapesten.

— **Gúta és a sár.** Ez már régóta egy fogalomná vált és csak annyiban változik az idők során, hogy a sár mindég nagyobb, Gúta megközelíthetlenebb. Egy panaszos levelet kaptunk, a mely szomorúan festi meg a Gútai állapotokat. A levél író sorsa Gúta vitte, figyelmeztették, hogy sárczipők nélkül ne menjen és jó tanácsokkal ellátták. A sárczipő azonban ott mitsem ér, bele vesz a sárba, észre sem veszi az emher. Este egyetlen mécses nem világítja meg a hosszú utcát e tekintetben még a mult századok sötétsége uralkodik. Levélírónk a mély pocsótába egészen bele dült, czipőit elnyelte örökre a sár, botját elvesztette, ekkor pedig a kutyák neszt vették és körül fogva megtépászták, lábszárába bele kóstoltak. Csak az ég örködött felette, hogy kiszabadult és hajlék alá jutott. Az iskolás fiukat naponkint kocsin viszik az iskolába, de akinek kocsija nincs, annak a gyermekkel valósággal kinosan tudnak az iskolába elvergődni. Hát nem lehet itt az állapotokon segíteni? Gúta elég gazdag község. Nyolcz ezer lélekkel bíró község nem élhet ily viszonyok között.

— **Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőmiveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hirdetési iroda“ Budapest, Váci-utca 20/b.

— **Egyházmegyei kinevezések.** Tóth János gesztési adminisztrátor Sopronba káplánnak és hittanárnak küldetett, Békeffy István tatabányai káplán gesztési adminisztrátor lett, Hajdún Henrik kisboldogasszonyi káplán Tatabányára lett áthelyezve.

— **A budapesti áru és értéktőzsde köréből.** Felhívás. A tíz évig tartott üzletlenség folytán felgyülemlett vagyon természetes következetességgel keresi gyümölcsöző elhelyezését és miután küszöbön álló közgazdasági átalakulás és a nemzeti befektetések a magyar értékek áremelkedését okvetlenül maguk után fogják vonni, — Brünauer és Thein törv. bejegyzett jogosított tőzsde ügynöki cég, (Budapest, V. Akadémia-u. 6.) közzé teszi, hogy ezen tőzsdén a hozzá érkezendő megbízások alapján, a kereskedelmi törvény, — valamint a tőzsde szabályzatoknak, szigorú betartása mellett és kivétel nélkül csakis föltétlenül szolid ügyleteket, — közvetíteni hajlandó.

— **Modern tápítal.** Idegesség, álmatlanság, vérszegénység, étvágytalanság ellen leginkább a Herkules-sört használják újabban, mert e kintinó malátatápsör különlegesség hatásos hízáló is; gyengélkedőknél, lábbadozóknál kiváló erősítő és e mellett nagyszerű asztali ital. Kapható minden jobb fűszerüzletben, kávéházban és vendéglőben. Nagyban Herkules-serfőzde Budapest, VII. Bethlen-tér 3. honnan postán 5 kg. postaküldeményt (6 üveg) utánvétellel küldenek. Komáromban kapható: Gulyás Zs., Kugler Ferencz, Maitz Rezső és Komárom és Vidéke fogyasztási szövetkezetnél.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**
Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen nőm végtisztességén megnyilvánult részvét enyhítőleg hat szívem fájdalmának elviselésére. A megjelent mélyen tisztelt gyászoló közönség fogadja ezért leghálásabb köszönetemet.

Komárom, 1905. nov. hó 27-én.

Ströcker Károly,
os. és kir. számtiszt.

Hála nyilatkozat.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jóságos anyánk halála alkalmával részvét nyilatkozatukkal és temetésén megjelenésükkel mély fájdalmainkat enyhítették, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Komárom, 1905. decz. hó 2.

Csepy Zsigmondné
szül. **Angyal Lujza**
és **Angyal Kálmán.**

156 féle komáromi képeslap 156

Kapható a „Pannoniá”-ban Baross-u. 71.

HIRDETÉSEK.

Kérelem

a nagyérdemű építető közönséghez.

Elvállalok bármilyen építkezésekhez szükséges tervek, költségvetések, valamint műleírásoknak teljes elkészítését úgy helyben, mint vidéken. Ugyiszintén bármilyen új épületek mindennemű átalakítását s renoválását a legjutányosabb árak mellett kifogástalan elkészítését mindennemű munkálatokkal együtt felöltség mellett.

Főtörvényem az, hogy becses megbízóimat a legjobb munkával kielégíthessem.

A nagyérdemű közönség becses bizalmát kérve vagyok mély tisztelettel

Ósz József

okl. kőműves mester és vállalkozó.
T6-uteza 1325. szám.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös fölírással: „J. Pserhofer“.

József császár ideje óta, tehát több mint 120 év óta mint **legrégebbi, fájdalom nélkül hashajtó házi-szert** ismerik és sok orvos sürgősen ajánlja a **rossz emésztés és duzzulás** minden következménye ellen, mint az **epicirkuláció zavara, májbaaj, székelléki, aranyér, a belek pettyhűtsége stb., vértisztító tulajdonságai** következtében kintinó **vérszegénység, ideges főfájás, sárgaság** stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . K. —.12
1 tekercs 6 skatulyácskával . K. 2.10

A pénz előleges beküldés esetén ára portómentes megküldésével együtt

1 tekercs	K. 2.60
2	K. 1.70
3	K. 6.80
4	K. 8.00
5	K. 10.50
10	K. 18.50

— Egyedüli készítőhely: —

Pserhofer J. gyógyszerháza

Wien, I., Singerstrasse 15.

A miniszteri határozattal
hatóságilag engedélyezett.

“ÉRTESÍTŐ” iroda

Budapest VI. Szondi-u. 28

Eszközöl és közbenjár mindennemű katonai, illetőségi, honosítási, házassági, közigazgatási és kölesön ügyekben. —

Értesítéssel díjtalanul szolgál, levélbeli meg-

keresésekhez válaszbélyeg melléklendő.

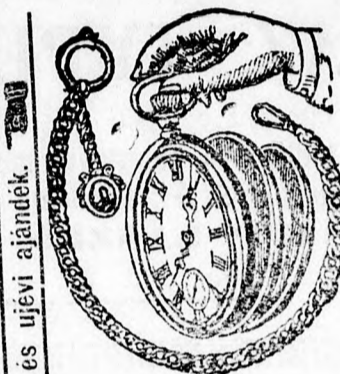
Tej-termékeket

teavajat, turót, vásárol nagy összeköttetésekkel bíró zsiradék-áru ügynökség.

Szíves ajánlatokat kér

A. Schanail, Wien, XVII.

Hauptstrasse 67.

Még eddig
nem
létezett!

Egy valódi horgonyjárású rem. óra 36 óráig jár egy felhúzásra, világitó email számlappal, 3 f 80k Egy kínai ezüst lánc 80 kr. és egy magyaros állású valódi tájték pipa 5 évi jótállással f. 1.40 mind a három tárgy együttvéve, a postaköltséggel együtt

5 frt 50 kr.

Nem tetszés esetén a pénz visszaküldetik. — Elvem, nagy forgalom, csekély haszon. Szétküldési raktár:

Kormos Béla

műrás- és ékszerész.
BUDAPEST, VII. István-ut 28.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozapor.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

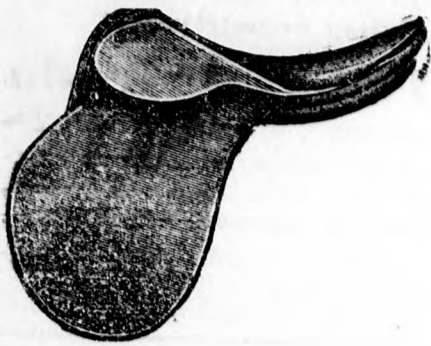
A Cozapor többet ér, mint a világ minden szöbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzavart tesz az iszákosság és szeszes italt. A Coza oly csendes és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte: „Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Istennek teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom, kétségbeesés, szegény, becselenség és szegénység közepette élt. De minnek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekép irányítsa s otthonát, gondterhes tüzhelyét örömpalotává tudja varázsolni.“

Coza, a családok ezreit békitette ki ismét, sok, sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömegek fiatal-embert a jó utra és szerencséjéhez segítettek és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díjmentesen küld, hogy így bár ki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

GOZA INSTITUTE (Dept. 101.), 71., High Holborn, London, W. C., ANGLIA.
(Levelek 25 fillér, levelező-lapok 10 fillérre bérmentesítendő.)

Üzlet áthelyezés.

Vanszerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a Nádor-utca 155. sz. alatti évek óta fennálló jóhírnevű **nyereg és szijgyártó üzletemet** ugyancsak a **Nádor-utca 163. szám alá** (Komáromi Első Takarékos és Friderik-féle sütőde mellé

áthelyeztem.

A midőn még megemlítem, hogy üzletem a legmodernebb alapon lett átalakítva és megnagyobbítva, bátorodom egyuttal a n. é. közönségnek **saját készítményű lószerszámaimat és polgári** úgy- mint **tiszti** előírás szerinti **nyereg szereimet** ajánlani, a melyekből **állandóan nagy választékom** van.

Utazó bőröndök, szép kivitelű vadászcsikkek, bőr díszmunkák, ostorfelek, lovaglövesszők, agarászostorok, lovaglóbottok, mindenféle istállószerek, kocsi-, szerszám- és nyeregtisztítók, Kvizda Fluid, Flanel, Vizes Bandazsni stb. s minden fajta boka-, térd- és lábszárvédők, továbbá az összes szakmába vágó cikkek állandó nagy raktára.

Vidéki levélbeli rendelések, úgymint mindenféle szakmába vágó javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

LENHARDT MIHÁLY

szij- és nyeregyártó.

Komárom, Nádor-utca 163. sz.

AZ „IMPERIAL“ gummi sérvkötő

az egyetlen, mely szolid kivitelben egyesíti magában az összes sérvkötők előnyeit. Rendkívül tartós, ruganyos gummiöv, tollkönnyű palettával, mely minden sérvet könnyen zár és éjjel nappal viselhető s igen olcsó.

Darabja 5 frt. kétoldalu 10 frt. — Szétküldés bérmentve! — **Kapható a főltalálónál:**

PAPP LÁSZLÓ „Arany Kereszt“ kötszertárában. Budapest, VI. ker.

Andrássy-ut 76. szám.

Ugyanott mindennemű övszerek kitűnő minőségben 2, 3, 4, és 6 forintért tucatonként kapható.

Komárom és Vidéke Regénytára

34.

Azt mondják, hogy Asztalagi nem bukott volna meg, ha ügyes szakavatott munkaerejétől, Marokitól nem fosztották volna meg. Most azonban, kedves barátom, csak az marad hátra, hogy az elkövetett hibát Maroki szabadlára helyezésével multhatatlanul jóvá tegye.

Fogta a kalapját és távozni készült. Menyhért visszatartotta.

— Maradjon még, — mondá izgatottan.

— Nem maradhatok, kedves barátom, nem érek már rá.

Holtay elment.

Menyhért pedig székébe vetette magát. Gondolatokba merülve, tépelődve szinte mozdulatlanul ült ott. Barátja új gondolatokat ébresztett benne, gyanúsítások, kétkedések merültek fel agyában — erőszakosan menekülni akart tőlük, — vannak azonban gondolatok, melyek erősebbek az ember akaratánál.

7. Fejezet.

Holtay már másnap ismét felkereste a rendőrkapitányt, a ki hiába fáradozott azon, hogy a rejtélyt, mely az ismeretlen halála fölött lebegett, megfejtse.

— Kapitány ur, — kiáltott, a mikor a szobába lépett, — meggyőző-e önt tegnapi fejtegetésem?

Menyhért tagadólag intett a fejével.

— Még nem találtam okot véleményem megmásítására.

— Ördögiesen nehéz rendőrtisztviselőt meggyőzödtetni, — folytatá Holtay. — Vallja meg legalább, hogy szavaim még se hagyták önt nyugton, nem aludt oly békésen, mint máskor. Mit fizet, ha ma olyan dologról értesitem, mely világosságot hozhat az egész sötétségbe?

Menyhért meglepve, kérdőleg tekintett az ügyvédre.

— Haha! Ön kétkedőleg rázza a fejét, — nevetett Holtay. — Nos tehát, a saját belátása és izlésére bizom, milyen fajta bort fog estére fizetni. Kikötöm azonban, hogy a szegény könyvelőt még ma, legkésőbb holnap szabadlára helyeztesse. Már tegnap mondtam önnek, hogy ez az ember ártatlan. Egyuttal Vizzayról táplált véleményét még néhány fokkal lejjebb kell szállítania.

— Hát beszéljen végre! — kiáltott Menyhért türelmetlenül.

— Barátom, eddig egyfolytában beszéltem, többet, mint a mennyi használna a tudómnak. — Most előbb néhány kérdést leszek bátor önhöz intézni, minél rövidebben és határozottabban válaszol reájuk, annál hamarább fog mindent megtudni. Tehát először: Ösmer-e ön bizonyos Földi Ida nevű hölgyet?

— Bizonyára. Hiszen eléggé ismeretes a városban.

— Helyes — megbocsáthatlan is volna, ha ön mint rendőrkapitány e hölgy létezéséről nem birna tudomással. Tudja, hol lakik?

— A város határán, kicsi, kerttel körülvett házban.

— Ugy van. Látom, hogy jól van tájékozva. Tudja azt is, hogy Vizzay érintkezett ezzel a hölgygyel?

— Nagyon sok ur fordult meg a lakásán — hiszen ebből tartja fenn magát.

— Ne térjen ki kérdésém elől, kapitány ur, határozott választ kérek. Nos hát?

— Nem tudom.

— Megengedem, — folytatá Holtay tréfásan, — hogy nehéz ily irányban kutatni az eltűnt ur multját, mert az utak, melyeken haladt, bonyolultak, kuszáltak, de ez az ut mégis jelentőségteljes, mert ez volt az utolsó ut, melyet lakodalmi előestéje alkalmával ebben a városban megtett.

Menyhért meglepve tekintett föl.

— Vizzay akkor éjjel Földi Idánál volt?

— Ugy van. Miután barátjaitól elszedte a pénzt, meglátogatta ezt a hölgyet.

— Honnan tudja ezt ön? — szakítá félbe a kapitány.

— Megálljon, barátom, semmi kedvem, hogy kártyáimba betekinteni engedjem!

Vezérszó : Minden darab szappan a Schicht-névvel tiszta és ment káros alkatrészeketől.

Jótállás : 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Schicht-Szappan!

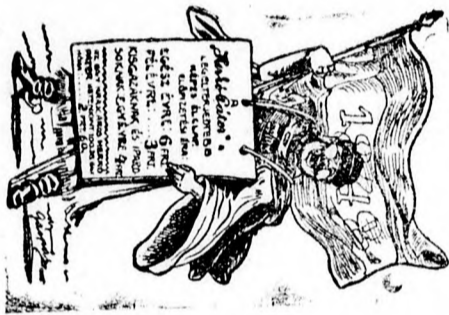
(„Szarvas“ vagy „kulcsszappant“)

a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság a melyet **Schicht-szappannál** észlelhetünk, légysága és teljes tisztasága, azon különös gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állítatnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitűnőnek bizonyult!

MAGGI-féle
IZESÍTŐ

leves-és étel-
a kereszt csillaggal

javitja a leves, főzelék stb. ízét.
Készíti Maggi Gyula és Tsa. Bregenz.
Kapható minden fűszer-és
csemege-üzletben.

Aki kitűnő étvágy fokozó asztali italt óhajt, ==

Aki gyenge lábbadozó,

Aki ideges álmatlan,

Aki vérszegény, ==

Aki sovány, ==

Aki szoptat, ==

Aki tüdőbeteg,

ne mulassza el saját érdekében a kitűnő hatásának ismert és rendkívül tartós.

HERKULES

maláta-tápsör
különlegességet inni. Ö

Kapható minden nagyobb csemege-, fűszer-kereskedésben kávéházban, vendéglőben és a

Hercules Sörfözde R

szétküldési telepén.

Budapest, VII., Bethlen-tér 3. sz.

Telefon 63-67. — Árjegyzék ingyen.

Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Kapható Komáromban: Gulyás Zs., Kugler Ferencz, Maltz Rezső és a Komárom és Vidéke fogyasztási szövetkezetnél.

„VERITAS“ Inform. Részvény-Társaság
Budapest, Andrássy-u. 6. sz.
feltétlenül megbízható információkat ad, személyi, (előlet, jellem stb.) családi és vagyoni viszonyokról. Egy tudakozódás ára K. 4.30

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer **mindennemű fagyások** ellen, nemkülönben **fagyás okozta** elhanyagolt régi **sebek** eltávolítására.
1 tégely ára 2 korona.

Pserhofer-pulmonin

kitűnően bevált szer még oly **idült köhögés, légesőhurut, tüdőbaj, számarhurut** ellen, ugy gyermekek, mint felnőttek számára. 3—4 üveg elegendő. Orvosilag többszörösen ajánlva.
1 üveg ára 2 korona 50 fillér.

Pserhofer migrän csokoládé

elsőrendű szer **migrän, ideges fejfájás** és **neuralgia** azonnali megszűntetésére.
1 doboz ára 1 korona 60 fillér.

Pserhofer-arekrém

pörsenések, bőratkák, szeplők és az **arezbőr** minden **tisztatlanságának** eltávolítására.
1 tégely ára 1 korona 60 fillér.

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszertárában

Wien, I., Singerstrasse 15.

Értesítés.

Van szerencsénk a t. ház és földbirtokosok tudomására hozni, hogy a „**Nagyszebeni Földhitelintézet**“ képviselőtében Komáromban ==

„Jelzálog Hitelügyi Intézet“

czég alatt irodát nyitottunk. **Intézetünk kizárólag olcsó kamatu törlesztéses kölcsönök** adásával foglalkozik. Magasabb kamatu kölcsönöket **olcsóbb kamatra** átváltóztatunk (convertálunk). Mindennemű felvilágosítással **készséggel szolgál** ==

Jelzálog Hitelügyi Intézet
Komárom,
Vármegye-utca 345. szám.
(Megyeház mellett.)

— Komáromi Utmutató. —

Pénzintézetek:

Komáromi első takarékpénztár,
Nádor-utca.
Népbank Jókai-u.

Ügynökség:

Brenner Márk, iroda Kalapos u.
Lakatos Lajos Jókai-u.

Vállalkozók és építőiparosok

Grosz Mihály Megyeresi-u.
Hajagos Andor Ujváros
Langschádl Lajos Fazekas-u.
Ősz József Tó-utca
ifj. Pilcz Károly Dunasor.
id. Russay József Szegefű-u.
Takács Pál Rozmaring-utca
Tangl Endre Komárom-Ujváros.
Tuba Lajos Szekér-u.
Tóth József Szt.-János-utca

Biztosítás

Hazai első biztosító Vág-u.

Kávéházak

Grand kávéház Dunasor.
Hazám „ „
Kaszás kávéház Eötvös u.
Központi „ Vármegye-u.
Nemzeti „ Bunapart
Otthon „ Nádor-u.
Sport „ Dunasor
Waldhauze, S. kávéháza Megye-u.

Szállodák

Aranyhordó Dunasor
Magyar Király Dunasor.
Központi Megye-u.

Vendéglők

Bódis György (Ujváros) Gyár-utca
Czivány Imre, Gazda-u.
Dombi Márton, Viz-u.
Fehér János, Szt. János-u.
Goldschmied Vilmos, Megye-u.
Goldstein Miksa, Vág-utca.
Hacker Adolf, Ujváros Iskola-u.
Heinzelmayer Pál, Jókai-u.
Horváth Béla, Csallóközi áll.-nál
Kadvány Sándor Szekér-u.
Kiss József, Huszár-u.
Lövinger Zsiga, Dunasor.
Mészáros Pál, Kossuth-tér.
Nagy András, Dunasor.
Palkovics Gergely, Dunasor.
Prandtner Lipót, Dunasor.
Schvartz Mór, Gazda-u.
Szántó Béla, Vágduna-u.
Steiner I. Kossuth-tér.
Tomanóczy Sándor Kossuth-tér.
Tóth Péter, Megye-u.
Tóth János Kossuth-tér.
Weisz Jakab, Kossuth-tér.

Szállítók:

Klein Mór, Iroda Klapka tér.
Weisz Armin, iroda Jókay u.
Hirsch Dániel, iroda Sport kávéház.

Bérekcsi tulajd.:

Király Mór, Hosszú u.
Luka Péter Klapka-tér
Nagy László Gombai-sor.
Kemenczki Gyula Gazda-u.

Helyszerző

Rubenfeld J. Megye-u.

Téglagyár

Első Komáromi Körkemence Vá-
lalat Kishid-u.

Szikvizgyár

Első Komáromi Egyesült Szikviz-
gyár Mező-u.

Gőzeséplőgép tulajdonos

Füßy Kálmán Kereszt-u.

Állatkitömő:

Hegymeghy Dezső Kertész-u.

Kereskedők.

Áruház.

Schwarz G. Komárom és Vidéke
legversenyképesebb áruháza uri
és női divatárúkbán. Jókai-u.
Milko Mark Első Komárom-ujvá-
rosi Korona Áruháza Igmándi-u.

Cipészkelekek árusítója

Derzs Valentin Nádor-u.

Déli gyümölcs

Özv. Schweiger Tamásné Duna-sor.

Divatáru

Braun Adolf és fia Megye-u.
Elbert Ignác Nádor-u.
Kellner Gyula Baross-u.
Krausz Béla Baross-u.
Krausz Dezső Városház-u.
Krausz Samu Baross-u.
Korén József Nádor-u.
Pollák Lipót és fia Nádor-u.
Stern Bernát Megye-u.
Zechmeister János Megye-u.

Épület és tűzifa

Kirz Arthur Vágsor
Haasz és Mady iroda Vágsor.
Weisz Sámuel iroda Vágsor.

Fűszer és vegyesáru

Epstein Béla Megye-u.
Gulyás Zsigmond Klapka-tér.
Heimler József Nádor-u.
Kreska Mándor Viz-u.
Schnell Béla Jókai-u.
Silberstein Gábor Kossuth-tér.
Tálos Lajos Dunasor.
Weisz József Baross-u.

Könyv- és papirkereskedők

Freisinger Mór Nádor-u.
„Pannonia“ Baross-u.
Sipos Ferencz Jókai-utca.

Liszt- és gabonaker.

Brüll Ignác Dunasor
Brüll Manó Dunasor

Posztó és szövet

Grünwald Lajos Baross-u.

Sörraktár.

Mayer Károly Megye-u.
Neufeld Mihály Dunasor

Üveg és porcellán

Fried József Nádor-u.
Koczor Gyula Klapka-tér.

Iparosok.

Asztalosok:

Adorján József Kereszt-u.
Balogh Miklós Nádor-u.
Lantay József Szénatér.
Meltsók Ede Magyar-u.
Mihovics János Temető-sor.
Morvay János Vágsor
Németh Gyula Gazda-u.
Palati Mihály Zöldfa-u.
Szloboda János Jókai-u.

Szondra Ödön Vág-u.

Vörös János Rozmaring-utca

Tóth Jenő Megyeresi-u.

Bádigosok:

Bakos Károly Baross-u.
Zsentek Lajos Mester-u.

Borbély és fodrászok:

Bogár József Vág-u.
Gyarmathy Dani Duna-sor
Holczter István Vág-u.
Keresztes Sámuel Gazda-u.
Lipthay József Jókai-u.
Micsányi Gyula Dunasor.
Piszár Károly Br. Eötvös-u.
Szücs Lajos Jókai-u.
Szent György Nádor-u.
Szenczy János Jókai-u.
Vincze Pál Klapka-tér.

Czimfestő:

Ackermann Géza Megye-u.

Cipészek:

Cseresnyés László Jókai-u.
Háber Mór Megye-u.
Németh János Nádor-u.
Schwarz Izidor Megye-u.
Stemmer Lajos Czitrom-u.

Csizmadiák:

Furinda Ferencz Pandató-u.
Nagy Márton Br. Eötvös-u.
Bárany Mihály Vág-utca

Cukorka készítő

Czvetko Lázár Fazekas-u.

Divatárusnő:

Erdélyi Manoné Megye-u. Weisz
ház I. e.

Ecetgyár:

Hermann Ignác Fazekas-u.

Esztergályos

Rozs Károly Megyeresi-u.

Ékszerészek:

Király József Nádor-u.
Kovács József Baross-u.

Fényképészek:

Paál József Baross-u.
Wittmann Nándor Nádor-u.

Férfi szabók:

Décsi László Gombai-sor
Ehrenthal Sándor Kiscsapó-u.
Deutsch Károly Városház-u.
Grosz József Fazekas-u.
Marosi István Pandató-u.
Makkos Mihály Polgár-u.
Nagy F. Vág-u.
Pápai Mihály Jókai-u.
Ruzicska Ferencz Nádor-u.
Schlésinger Péter Megye-u.
Spacsek József Megye-u.
Szabó Lajos Duna-u.

Hangszerkészítők és javítók

Györke Sándor Jókai-u.
Hanzsér Bálint zongorahangoló
Halász-u.

Kaptafacsináló:

Krausz József Zámori-u.

Kádárok:

Galambos János Vág-u.
Szalay Gyula Rozália-tér.
Tóth János Deák-u.

Kőfaragók:

Polhammer Ferencz Klapka-tér.

Kárpitos:

Pichler Ignác Vársor.
Berinkei Ján. (paplanos) Pandató-u

Kovácsok:

Csivre Vincze Gazda-u.
Kelemen Lajos Gazda-u.
Mórocz Mátás Gazda-u.
Péntek Lajos Tó-u.

Könyvnyomdák:

„Hungária“ Nádor-u. 186.
„Pannonia“ Baross-u. 74.

Kötélgyártók:

Ackermann I. Kossuth-tér.

Lakatosok és szerelők:

Beer Adolf Megye-u.
Dosztál Jakab Kapitány-u.
Dosztály József Széchenyi-u.
Fülöp Lajos Dunasor (Grünfeld
bérház).

Nemesics Lajos Nádor-u.
Pollák és Tausszig Klapka-tér
Török András Huszár-u.

Mészárosok és hentések,

Bieber Antal Magyar-u.
Garzsi Lajos Baross-u.
Horváth Ferencz Vág-u.
Hecht Simon Kishid-u.
Jalsóvsky Jánosné Vág-u.
Kardos István Gazda-u.
Margi Sándor (Ujváros) Igmándi-ut
Mórocz Zsigmond Jókai-u.
Prantner Lipót Duna-sor.
Török Sándor Jókai-u.
Weisz Mór Kossuth-tér.

Mézesbábos

Simon János Nádor-u.

Molnár.

Csollány Lajos Nádor-u.

Nyergesek és szijgyártók.

Lenhard Mihály Nádor-u.

Órásk.

Bartha Ferencz Vág-u.
Deutsch Adolf Nádor-u.
Lapos János Kishid-u.
Stellingner W. Nádor-u.

Pékek és sütők.

Grosz Lajos Vág-u.
Horváth József Kossuth-tér.
Muck Ferencz Pandató-u.
Pirstitz Jakab Vág-u.

Puskaműves.

Wojtovics Páva-u.

Szobafestők és mázólok,

Gold Benő Klapka-tér.
Hirsch Adolf Megye-u.
Stenger Gusztáv Br. Eötvös-u.
Weber József Szekér-u.

Vegyri ruha tisztítók és javítók.

Farkas Gyula Nádor-u
Rosenzweig Dávid Jókai Mór-u

Ruhafestő

Tuma József Vágrév-u.